

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Datum 2023-11-08

§ 61 Genomförandeplan revidering av hörselrehabiliteringsprocessen Ärendenummer: 2023-POL000216

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden antar genomförandeplan för reviderad hörselrehabiliteringsprocess.
2. Det reviderade rekvisitionsbeloppet börjar gälla fr.o.m. 2024-01-01.

Reservationer

Samtliga ledamöter från socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckningar

Hans Westerlund (V) lämnar bifogad protokollsanteckning

Sammanfattning

För att säkerställa ett kontrollerat tillvägagångssätt vad gäller genomförandet av den reviderade hörselrehabiliteringsprocessen har en genomförandeplan tagits fram.

Yrkanden

Anders Månsson (S) yrkar att Rekvisition hörapparat fasas ut och avskaffas.

Ordförande inleder beslutsgången med att ställa ordförandens två att-satser mot avslag och finner att nämnden beslutat i enlighet med hans förslag till beslut.

Ordförande ber sedan nämnden ta ställning till inkommet yrkande i frågan och ställer ovan tilläggsyrkande från Anders Månsson (S) mot avslag och finner att nämnden beslutat avslå tilläggsyrkandet.

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-10-13
 2. Genomförandeplan reviderad hörselrehabiliteringsprocess
-

Vid protokollet
Lovisa Eriksson

Rätt utdraget intygar

Maria Dahlberg

Sänt till:
Ingen expediering

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2023-11-08

Ärende 7. Genomförandeplan revidering av hörselrehabiliteringsprocessen

Bakgrunden till detta ärende är den utredning om rekvisitionssystemet som presenterades för nämnden i oktober 2019. Den visade på en lång rad problem med systemet, men inte en enda fördel från patienternas perspektiv. Utredningen betonar bland annat att det är komplicerat att jämföra hörapparater och att patienter i praktiken har svårt att göra ett medvetet val. Patienter har därför fått betala extra för hörapparater som har samma, eller till och med sämre, tekniska prestanda som Region Skånes upphandlade produkter. Systemet har inte heller inneburit en större valfrihet eftersom urvalet till stor beror på vilken audionommottagning man valt. Patienter som fått sin hörapparat via rekvisition uppger till och med att de känner sig mindre delaktiga än de som fått den från regionens upphandlade sortiment.

Rekvisitionssystemet minskar dessutom valfriheten inom Region Skånes eget sortiment, eftersom vissa tillverkare väljer att inte sälja nyare och mer tekniskt avancerade apparater till regionen, för att istället kunna sälja dem via rekvisitioner. Att två tillverkare av hörapparater också är ägare till närmare 75 procent av de skånska audionommottagningarna blir också ett problem i sammanhanget. Det ställer inte minst audionomerna inför ett etiskt dilemma, där de har ett uppdrag som legitimerade professionella vårdgivare samtidigt som de av sina arbetsgivare förväntas agera som säljare för en enskild tillverkare. Utredningen lyfter också kritik från Statens medicinsk-etiska råd (Smer), som menar att rekvisitionssystemet inte är etiskt godtagbart utifrån principen om vård på lika villkor. Slutsatsen den landar i är att det är svårt att se att någon annan än de större hörapparatstillverkarna har något att vinna på systemet med rekvisitioner.

Socialdemokraterna står fast vid att hälso- och sjukvården ska organiseras för att på bästa sätt tillgodose medborgarnas behov av vård. Inte för att gynna privata vinstintressen. Därför föreslog vi redan då att Rekvisition hörapparat skulle fasas ut och avskaffas. Det dåvarande borgerliga styret och Sverigedemokraterna insisterade dock på att problemet skulle lösas genom att erbjuda patienterna bättre information, och beslutade att ta fram och införa ett nytt informationsmaterial. En utvärdering av detta material 2021 kunde inte finna några som helst positiva effekter. Vi föreslog på nytt att rekvisitionssystemet helt enkelt skulle avskaffas, men än en gång valde högerpartierna att avslå vårt yrkande.

Nu har det gått ytterligare två år och högerstyret har till slut tagit fram ett nytt förslag om att göra några marginella justeringar i hörselrehabiliteringsprocessen, men fortfarande utan att adressera de grundläggande systemfelen. Framför allt handlar förslaget om att förtydliga att audionommottagningarna har ett ansvar för att inte utnyttja sitt informationsövertag gentemot patienterna till att övertyga dem om att betala tusentals kronor extra för en hörapparat via rekvisition när de hade kunnat få en hörapparat med minst lika bra prestanda från regionens

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

upphandlade sortiment. De starka ekonomiska incitamenten för de producentägda mottagningarna att göra precis detta vill styret dock låta vara kvar oförändrade. Vi finner det därför högst osannolikt att de justeringar som styret föreslår i ärendet kommer att lösa de omfattande problem med rekvisitionssystemet som konstaterades i utredningen från 2019.

Socialdemokraterna står fast vid att vi inte kan ha ett system för utprovning av hörapparater som enbart gynnar de större hörapparattillverkarna, och gör det på patienternas bekostnad. Vi föreslog därför än en gång att Rekvisition hörapparat skulle fasas ut och avskaffas. Då vårt yrkande inte heller denna gång vann nämndens stöd reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Anders Månsson

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2023-11-08

Protokollsanteckning

Ärende 7. Genomförandeplan revidering av hörselrehabiliteringsprocessen

Vänsterpartiet bibehåller sin åsikt att rekvisitionssystemet ska avskaffas och att hela verksamheten ska ligga i egen regi. Så som dock konstaterats i protokollsanteckningarna till tidigare beslut, så innebär denna revidering förändringar i rätt riktning, även om det samtidigt är synnerligen tveksamt att de beslutade åtgärderna kommer att leda till sådana förändringar av incitamentsstrukturerna, att de vinstmaximerande beteendena hos de privata aktörerna kommer att stävjas på det sätt som uppmärksammades i den underliggande utredningen och som revideringen syftar till.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,
ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet